

Til: Inger Stray Lien

Fra: Arbeidsgruppa for SAB-oppfølging innen utdanningskvalitet

SAB-oppfølging: Utdanningskvalitet. Leveranse fase 1.

Innledning

SAB-gruppens oppdrag var å gi UiO gode råd for hvordan UiO kan nå Strategi2020 sine ambisiøse mål om å «utvikle UiO til et internasjonalt toppuniversitet – hvor forskning, utdanning, formidling og innovasjon skal virke sammen på sitt beste» (Strategi 2020, s.4). Anbefalingene når det gjelder utdanning retter seg særlig mot følgende fem områder: Frafall og undertyng, tverrfaglighet, internasjonalisering, samfunnsrelevans og utvikling av en sterkere konkurranse- og prestasjonskultur. Disse temaene bortsett fra det siste, gjenfinnes i våre styringsdokumenter. SAB-rapporten konkluderer imidlertid med at måten vi organiserer våre programmer på og selekterer studenter ikke godt nok støtter opp om kvalitetsutvikling på disse områdene med tanke på å nå strategi 2020s ambisiøse mål.

Arbeidsgruppa for SAB-oppfølging Utdanningskvalitet startet sitt arbeid i februar 2015 og har til nå gjennomført 5 møter. Mandatet for arbeidsgruppa omfatter fire faser. I dette notatet er det fase 1 i arbeidet som er i fokus: *Avklare og prioritere oppgaver som bør inngå i SAB-porteføljen*. Avklaringen har skjedd gjennom analyser av sammenhengen i styringsdokumenter, gjennomganger av UiOs satsninger i feltet og forskningsresultater fra sektoren generelt og UiO spesielt.

I tillegg til å avklare og prioritere oppgaver som bør inngå i SAB-porteføljen er arbeidsgruppa bedt om å vurdere om det samlede arbeidet med utdanningskvalitet ved hele UiO har klare nok langsigte mål og er effektivt koordinert etter innføring av nærhetsmodellen. Dette arbeidet berøres i dette notatet, samtidig som vi ser dette som et arbeid som krever noe lengre tid og som vil ha betydning for arbeidet i fase 2 knyttet til gruppas vurdering av hvorvidt dagens beslutnings- og gjennomføringsansvar er klart og hensiktsmessig plassert. UiOs arbeid med utdanningskvalitet omfatter beslutninger om strategi og prioriteringer, kontroll og oppfølging og ikke minst beslutninger om utprøvinger, forsøk og lokale tiltak.

I fase 1 stilles det spørsmål også om hvordan fagmiljøer og fakulteter kan dele mer på tvers. Å bevege UiO i retning av en sterkere delingskultur i arbeidet med utdanningskvalitet har vært sentralt i gruppas diskusjoner og drøfting av ulike tiltak.

På bakgrunn av vår forståelse av mandatet fokuserer dette notatet i det følgende på de viktigste delmålene for utdanningskvalitetsarbeidet på kort sikt og begrunnde tiltak for gjennomføring i perioden 2015-2016. I notatet angis også ansvarspllassering for gjennomføring.

GAP-analyse som utgangspunkt

Arbeidsgruppa har i samsvar med mandatet foretatt en gapanalyse der UiOs egne målsetninger beskrevet i Strategi 2020 og i årsplan 2015-17 ses opp mot SABs anbefalinger. Observasjoner og erfaringer gruppas medlemmer har gjort seg samt resultater fra ulike undersøkelser, studier og utdanningsforskning er også trukket inn i denne. I løpet av arbeidet definerte gruppa 4 tiltaksområder gruppa anser som særlige viktige for å løfte utdanningskvaliteten ved UiO. Disse områdene er:

- Overordnet visjon for utdanning ved UiO
- Studentenes læring i fokus: Oppfølging, tilbakemelding, fornyelse og bedre utnyttelse av bygningsmassen
- Studieprogramkvalitet, herunder programledelse, programråd som strategisk arena og tverrfaglighet
- God og nødvendig koordinering av arbeidet med utdanningskvalitet

Arbeidsgruppa har funnet flere tiltak som vil kunne bidra til å øke utdanningskvaliteten ved UiO, men arbeidet med å finne gode og riktige tiltak vil måtte fortsette utover fase 1. Tiltakene gruppa har diskutert er listet opp i gapanalySEN. I tillegg har gruppa valgt ut 4 tiltak som den mener kan gi effekt på kort sikt – enten ved å starte et løp mot et mer langsiktig mål eller ved å få på plass tiltak, aktiviteter, struktur som er avgjørende for at ytterligere utvikling kan skje. De 4 tiltakene gruppa foreslår er i prioritert rekkefølge:

1. Utarbeidelse, forankring og vedtak av overordnet visjon for utdanningsvirksomheten ved UiO
2. Fokus på førsteårsstudenten, herunder styrket introopplegg/mottak
3. Koordinering av eksisterende støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur
4. Etablere utdanningstilbud (emner evt program) i tilknytning til UiOs 3 tverrfaglige strategiske initiativ

Tiltak 1: Utarbeidelse, forankring og vedtak av overordnet visjon for utdanningsvirksomheten ved UiO

Hvorfor er dette viktig for UiO? Mål og forventede resultater.

Det strategiske målet for UiO 2020 er: «UiO skal styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet, gjennom et nært samspill mellom forskning, utdanning, formidling og innovasjon.»

Dersom vi skal få til dette må vi utvikle en felles forståelse av hva slags utdanning et ledende forskningsuniversitet tilbyr. Hva er det som kjennetegner utdanningstilbudet ved et forskningsintensivt breddeuniversitet? Hva er det vi gjør for at samspillet mellom forskning og utdanning oppleves som nært av forskere, undervisere, studenter og samfunnet for øvrig? Og ikke minst, hva er det som gjør en utdanning fra UiO helt unik sammenlignet med andre høyere utdanningstilbud nasjonalt og internasjonalt? Hva er UiOs utdanningsprofil – hvilke profilvalg har vi foretatt? Målet er således å etablere en visjon for utdanningsvirksomheten ved UiO som svarer ut disse spørsmålene.

Det høyere utdanningslandskapet er i endring og det forventes at det vil bli langt færre og større institusjoner. Det er innenfor et slikt nytt landskap at UiO skal profilere sin utdanningsvirksomhet som forankret i sterke fag- og forskningsmiljøer hvor internasjonalt samarbeid er selvsagt både i forsking og utdanning.

SAB-rapporten påpeker om at UiOs strategi er for bred og generell og at det er behov for klarere retning og skarpere prioritering for å få til effektiv implementering. Arbeidsgruppa anser også formuleringene i UiOs plandokumenter som for vase og generelle til å skape momentum - «en brennende ambisjon» - for utdanningsutvikling ved UiO. Det foreslår tiltaket er således et supplement til Strategi 2020.

Det er satt av mye midler til studie-/utdanningskvalitet de siste årene, men det er vanskelig å se hva som har skjedd og hvilket løft dette har gitt til UiOs samlede studiekvalitet. Det er arbeidsgruppas oppfatning at en felles visjon for utdanningsvirksomheten ved UiO vil bidra til både økt strategisk oppmerksomhet på utdanningsfeltet og økt gjennomføringskraft ved at det blir tydeligere og mer konkret hva slags type utdanning vi tilbyr ved UiO og hva som skal prege den undervisningen studentene våre deltar i. En visjon for UiOs utdanningsvirksomhet skal være samlende og gi retning for både studieprogramutvikling og pedagogisk utvikling, men samtidig gi rom for faglig begrunnet differensiering.

Tiltaket er prioritert øverst fordi SABs hovedbudskap til UiO er behovet for å foreta strategiske valg og prioriteringer – profilvalg – og fordi det er så mange andre tiltak som vil være lettere å gjennomføre dersom de finner sin plass under en felles visjon. Det foregår mye utvikling innen utdanningsfeltet og det igangsettes mange (lokale) tiltak, men det skjer for tilfeldig og fragmentert. Det er mye å tjene både kvalitetsmessig og ressursmessig på å se ting mer i sammenheng og å koordinere innsatsen mer (se også gruppas hovedområde «God og nødvendig koordinering av arbeidet med utdanningskvalitet» og gruppas tiltak 3).

Gjennomføring

Det må igangsettes en arbeidsprosess for å arbeide frem en visjonstekst som reflekterer hva slags samspill mellom forskning og utdanning vi skal ha ved UiO og hvordan dette preger studieprogrammene og undervisningen vår. Alle grupper ansatte, studenter og eksterne

interessenter bør delta. Det vil være en fordel å la seg inspirere av eksempler fra gode internasjonale institusjoner. Eierskapet til arbeidet må ligge hos rektoratet og visjonen må vedtas av styre, og det er en forutsetning at UiOs interne kompetanse utnyttes i arbeidet. Arbeidsgruppa ønsker å være en viktig bidragsyter i arbeidet.

Arbeidet kan starte opp høsten 2015 og visjonen vedtas våren 2016.

Utover menneskelige ressurser er det begrenset behov for å sette av midler til tiltaket (behov for noe midler til workshops, seminarer, idedugnader etc).

Verdi for andre

Et av hovedargumentene for dette tiltaket er å skape en felles forståelse for hva utdanning skal være ved UiO. En slik visjon skal ikke være begrensende eller være et hinder for behov for faglig differensiering, men skal oppleves tydeliggjørende og inspirerende for forskere, undervisere, studenter, støttepersonell og ledelse. Det er også et element av omdømmebygging i dette arbeidet i det en utdanningsvisjon vil bidra til å tydeliggjøre UiOs profil og være klargjørende for hva slags realistiske forventninger potensielle studenter bør ha til UiO som utdanningsinstitusjon.

Tiltak 2: Fokus på førsteårsstudenten; styrket introopplegg/mottak

Hvorfor er dette viktig for UiO? Mål og forventede resultater.

Når en felles utdanningsvisjon som understreker UiO som en forskningsintensiv internasjonalt orientert utdanningsinstitusjon er på plass, kan arbeidet med å tilpasse og fornye undervisning og studieprogram i lys av visjonen starte. Dette er det hovedområdet arbeidsgruppa foreløpig har valgt å kalle *Studentenes læring i fokus: Oppfølging, tilbakemelding, fornyelse og bedre utnyttelse av bygningsmassen*. Området omfatter blant annet studentsentrert undervisning, underviserkompetanse, studieprogramdesign, tilbakemelding og kontakt mellom lærer og student.

Det første tiltaket som bør gjennomføres innen dette området er en bedring og forsterking av læringsmiljøet for førsteårsstudenten. Arbeidet vil bestå i å integrere førsteårsstudentene i det aktuelle fagmiljøet og i den akademiske kulturen, skape trygge læringsrammer og gjøre studentene i stand til å delta og bidra i den forskningsnære undervisningen ved UiO. I arbeidsgruppa er det enighet om at følgende punkter bør være viktige for UiOs utdanningsvirksomhet og studentenes læringsmiljø:

- forskningsnær og forskningsdrevet utdanning
- studentene skal få muligheter til å utvikle både selvstendighet og evne til samarbeid gjennom å være en del av et godt sosialt og faglig læringsmiljø
- studentene skal være diskuterende, spørrende, kritiske og analytiske i sin tilnærming til fag og teorier.
- det skal være god sammenheng mellom læringsmål, læringsaktiviteter og evalueringsformer
- fleksible undervisningsformer som er kjennetegnet av dialog, aktive studenter og både muntlige og skriftlige arbeidsformer
- alle studenter eksponeres for læringsaktiviteter på tvers av fag og disipliner
- det skal være kontinuerlig forbedring av og nytenkning i utdanningene som tilbys gjennom faglig kompetanseutvikling, dialog og ledelsesstøtte
- internasjonalisering skal være en viktig dimensjon

Dette innebærer at studentene i sitt første studieår ved UiO inngår i en kultur hvor det legges vekt på tilbakemeldinger fra lærere og medstudenter, hvor studentene får trening i samarbeidsferdigheter (på tvers av faggrenser, på tvers av kulturer) og hvor det er aktiviteter knyttet til studieteknikk, akademisk lesing og skriving og hva det vil si å være en del av en forskningsintensiv utdanningsinstitusjon. Studentene skal i løpet av første studieår også inngå i aktiviteter for å utvikle forståelse for hva det betyr å være et internasjonalt orientert universitet. Slike aktiviteter har som mål og stimulere studentene til utveksling og internasjonalt samarbeid tidlig i studieløpet.

Målet med tiltaket er å skape tydelige forventninger til hva utdanning ved UiO innebærer – og gjennom dette skape engasjement blant studenter og lærere for å skape et best mulig grunnlag for å lykkes med studentaktive læringsformer ved et ledende forskningsuniversitet. Forventet resultat er økt student- og lærerengasjement, tydeligere forventinger og økt innsats som i sum vil gi dyktigere studenter. Tiltaket er også betydningsfullt for gjennomføring, reduksjon av uønsket frafall og underyting blant studenter og ansatte.

Gjennomføring

Tiltaket startes opp ved inntil 3 større studieprogram (BA-nivå) i løpet av 2016. En forutsetning for oppstart er at fagmiljøet selv ønsker å delta og at det enkelte miljø og aktuelt fakultet lager en overordnet plan for tiltaket. Arbeidet bør hektes på eksisterende strukturer ved for eksempel å utarbeide et årshjul (må inngå i programplanene) med tiltak som underbygger både integrering i fag- og forskningsmiljø og akademiske læringsprosesser (skriving, tilbakemeldinger, leseteknikker, samarbeidslæring). Særlig viktige aktører i arbeidet vil være faglige ledere av studieprogrammer og lokal studieadministrasjon.

Det må avsettes noe ressurser til de studieprogrammene som ønsker å delta i et slikt utviklingsarbeid. Disse ressursene må blant annet omfatte frikjøp av noe faglige og administrative ressurser på hvert av de aktuelle studieprogrammene. Arbeidsgruppa har behov for hjelp for å vurdere hvor mye ressurser et slikt arbeid vil kreve i 2016 (og senere).

Arbeidsgruppa ser for seg at de inngår som en ressurs og samarbeidspartner i utviklingsarbeidet. Arbeidsgruppa vil også ta ansvar for å systematisk summere opp erfaringene fra planleggingen og gjennomføring med sikte på å iverksette lignende tiltak ved andre programmer. Erfaringer knyttet til de bygningsmessige rammefaktorene vil også samles da disse kan gi viktig kunnskap i utvikling av det fysiske læringsmiljøet (jfr. utbyggingen av Livsvitenskapsbygget og ombygging og fornyelse av Georg Sverdrups hus).

Verdi for andre

Tiltaket er en første operasjonalisering av hva en felles utdanningsvisjon vil bety for studenter og ansatte ved UiO. Det vil senere være nødvendig å gjøre et tilsvarende utviklingsarbeid for andre utdanningsnivåer (master, PhD).

Tiltak 3: Koordinering av eksisterende støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur

Hvorfor er dette viktig for UiO? Mål og forventede resultater.

Arbeidsgruppa har også fått i oppgave å vurdere om det samlede arbeidet med utdanningskvalitet ved hele UiO har klare nok langsigte mål og er effektivt koordinert etter innføring av nærhetsmodellen. Et av funnene i gruppas gapanalyse er nettopp mangelen på koordinering og helhetlig tenkning når det gjelder utdanning ved UiO. Et første skritt på veien er en felles utdanningsvisjon, mens de neste skrittene er å øke interessen for å arbeide med fornyelse av undervisning samt koordinere og synliggjøre eksisterende støtteressurser.

Dersom vi mener alvor med en satsning på nyskaping og fokus på læring må for det første relevante støttetjenester være tilgjengelige og riktig dimensjonert. Et tiltak er derfor å koordinere de støtteressursene som finnes ved UiO per i dag. Arbeidsgruppa ser rapporten *Strategisk utvikling av UiOs utdanningskvalitet: Organisering av utviklings- og støttefunksjoner* som et viktig innspill i denne sammenhengen.

For det andre må UiO og fagmiljøene utvikle en kultur som fremmer økt kunnskapsdeling og som synliggjører et kollektivt utdanningsansvar. Dette kan blant annet oppnås gjennom å etablere et «Teaching Academy» ved UiO.

Gjennomføring

Koordinering av eksisterende støtteressurser:

- Kartlegging av hvilke eksisterende ressurser som kan bistå enhetene i utvikling av pedagogisk opplegg på enhetene det er aktuelt å samle Det er sentralt at ressurser innen IKT og pedagogikk/didaktikk blir koordinert og forankret i ledelsen, med klare kontaktlinjer ut til fakultetene. Tilbudene til Universitetsbiblioteket må også kobles inn her.
- Avklare hva slags mål en koordinert enhet skal ha

Oppstart i løpet av 2016. Tiltaket bør sees i sammenheng med relevante diskusjoner og tiltak i gruppa for *Faglige betingede konsekvenser for organisasjons- og beslutningsstruktur*.

Utvikle en delingskultur:

- Utvikle ideen om et Teaching Academy ved UiO

Oppstart i løpet av 2016. Tiltaket bør sees i sammenheng med relevante diskusjoner og tiltak i gruppa for *Faglige betingede konsekvenser for organisasjons- og beslutningsstruktur*.

Gruppa er av den oppfatning at det må tilføres noe sentrale midler til drift av et Teaching Academy (blant annet en koordinator), men at hoveddelen av finansieringen må komme fra fakultetene som belønner fremragende forskere og undervisere ved å frigjøre noe av tiden deres til å drive utviklingsarbeid og dele erfaringer med god utdanning og undervisning.

Arbeidsgruppa har behov for hjelp for å vurdere hvor mye økonomiske ressurser disse tiltakene vil kreve i 2016 (og senere).

Tiltak 4: Etablere utdanningstilbud (emner evt program) i tilknytning til UiOs 3 tverrfakultære satsningsområder

Hvorfor er dette viktig for UiO? Mål og forventede resultater.

SAB-rapporten peker på en rigiditet i utformingen av studieprogrammer, begrenset rom for tverrfaglighet og mangelfull fleksibilitet i hvordan studieprogrammer tenkes. Rapporten snakker også om behovet for en mer utadvendt kultur, tettere bånd til verden utenfor og at tverrfaglige studieprogrammer svarer på morgendagens utfordringer, politiske signaler, og studentenes behov. Men: Gode innovative studietilbud og studietilbud utenom det vanlige er vanskelige å få til. Selv der det er sterkt faglig interesse og tydelige behov oppleves det at institusjonelle hindringer kommer i veien (f.eks arbeidspunksregnskap, lønn/ansettelse, ansvar og oppfølging, studieplasser – og penger).

Arbeidsgruppa er av den oppfatning at de foregående foreslalte tiltakene vil føre til økt engasjement i utvikling av utdanning og undervisning. Et forventet resultat er dermed også at dette vil få positive utslag for engasjementet i tverrfaglige utdanningsaktiviteter.

På kort sikt er det viktig å få på plass utdanningstilbud innen for UiOs 3 tverrfakultære satsningsområder. En forutsetning for etablering av tverrfakultære utdanningstilbud er at de har en tydelig internasjonal profil hvor det er et uttrykt mål om å tiltrekke seg internasjonale studenter. På sikt er det også et mål om at tverrfakultære satsninger ved UiO fører fram til internasjonalt samarbeid med tanke på utvikling av fellesgrader.

Når en utdanningsvisjon og en tydelig utdanningsprofil er utviklet, bør det settes av ressurser til å arbeide frem enkelte studieprogram som kan beskrives som «studieprogram utenom det vanlige». Dette kan for eksempel være flaggskipprogram, internasjonalt rettede studieprogrammer, næringslivsrettede studieprogrammer osv. En slik programutvikling vil sannsynligvis innebære et behov for nye studieplasser eller en omdisponering av eksisterende studieplasser og må komme som et resultat av strategiske diskusjoner ved enhetene og i styret.

Tiltaket må sees i sammenheng med forslag som fremmes fra arbeidsgruppa for tverrfaglighet.

Gjennomføring

- En gjennomgang av gode eksempler på hva som har vært gjort og oppnådd når det gjelder utdanningssamarbeid på tvers av instituttgrenser, mellom fakulteter, med enheter eller institusjoner (offentlige, private) utenfor UiO, også internasjonalt.
- Sette av ressurser og ha fokus på å få på plass utdanningsaktiviteter i tilknytning til de 3 strategiske tverrfaglige initiativene ved UiO.

Vedlegg: Utdanningskvalitetsgruppas gapanalyse

Vedlegg: Utdanningskvalitetsgruppas gapanalyse

I venstre kolonne er det tiltaksområder gruppa har identifisert som nødvendige å ta tak i som et ledd i SAB-oppfølgingen. Dette er områder der medlemmer i gruppa på bakgrunn av forskning og/eller erfaring vet at UiO kan og bør bli bedre for å nå målene i Strategi 2020 og/eller områder SAB har påpekt UiO bør ta tak i.
 Neste kolonne – utfordringer som gir gap – inkluderer observasjoner gruppa har gjort så langt. I tredje og fjerde kolonne ligger mål, tiltak og anbefalinger fra UiOs plandokumenter og SAB-rapporten. I høyre kolonne finnes innspill i form av tiltak som er kommet på bordet fra gruppa så langt.

Tiltaksområde	Observete/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
Overordnet visjon for utdanning ved UiO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ For lite ledelsesoppmerksomhet og fokus på utdanningsfeltet ✓ For lite oppmerksomhet på fremragende undervisning og utdanning ✓ Manglende gjennomføringskraft – det er satt av mye midler til studiekvalitet de siste årene, men vanskelig å se hva som har skjedd ✓ Det foregår mye utvikling og holdninger som bare kan utvikles ved et internasjonalt orientert forsknings-universitet. ✓ Studentene våre vet for lite om hva de går til når de begynner ved UiO ✓ Usikkert om studentene våre opplever mestring 	<p>SP 2020 sier:</p> <p>Ambisjonen er å utvikle UiO til et internasjonalt toppuniversitet – hvor forskning, undanning, formidling og innovasjon skal virke sammen på sitt beste. Universitetet skal være et faglig kraftsenter som bidrar med ny viden og som utvikler samfunnets og individenes evne til å stille gode spørsmål og finne holdbare svar. Universitetet legger grunnlaget for fornyelse av samfunnet gjennom ny kunnskap. Helt sentralt i universitetets virksomhet står det kunnskapssøkende, innsiktfulle og kreative mennesket.</p>	<p>SAB sier:</p> <p>Assuming that UiO intends to remain a comprehensive university, it should aim to become a more flexible comprehensive university. It needs to select fields in which it wants to reach world-class levels (presumably these will be fields highly relevant in the context of the Norwegian innovation ecosystem), and fields in which it wishes to be a solid, but not a world-leading institution. In the latter fields, quality of education and research will be improved by greater national concentration of resources, and by extensive use of (national and international) collaboration with other institutions, not least on the Nordic level. (p. 12)</p> <p>Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og undanning.</p> <p>Studentene skal inspireres av og involveres</p>	<p>Vision knyttet til hva man får ekstra ved å studere ved UiO – hva er forskningsbasert undervisning for oss? (forskningsnær inquiry-based – lære å jobbe forskningsmessig?) – programmene våre må reflektere dette.</p> <p>Studentenes læring er vårt fokus Utnytte de delene vi har som breddeforskings-hovedstsads-, internasjonalt orientert universitet ved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle bør ha mulighet for praksis eller annen type samfunnsvnyttige undervisning • Legge til rette for tverrfaglighet (alle program bør ha et tverrfaglig element) • Helhet og sammenheng på tværs av det akademiske, administrative, tekniske og ledelse • Merittering/Mestring/Ledelse/styring • At UiO learning and education appears not to be considered as a communal space constituted by criss-crossing

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
	<p>fra første stund</p> <p>✓ Forskning og utdanning ses på sammen i for liten grad</p> <p>✓ For generelle og vague formuleringer om utdanning i UiOs plandokumenter</p>	<p><i>iforskning ved at de er knyttet til aktive fagmiljøer. Uttdanningens innhold må være i overensstemmelse med forskningens nyeste resultater, og studentene skal møte forskere i undervisningen, også tidlig i utdanningsløpet.</i></p> <p><i>Mål 1: Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.</i></p> <p><i>Mål 2: Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder.</i></p> <p><i>Faglig og pedagogisk kompetanse skal være tett integrert. Undervisning skal bli mer meritterende. Utdanningsledelse skal derfor anerkjennes som del av ledersvaret på alle nivåer.</i></p>	<p><i>investigations. Thus, there is an absence of interdisciplinary ('joint') appointments, and students are forced to choose a specific study programme right from the start. 'Cross-listing' of courses (in which the same course gives credit in several different departments or study programmes) is underdeveloped. (p. 13)</i></p> <p><i>Currently, UiO is not doing enough to challenge underperforming teams and individuals, or to reward excellence. A clear policy for how to foster excellence does not seem to be in place and excellence in education (teaching, quality of study programmes) has so far not been given sufficient attention. At present there are few incentives which encourage competition among academic staff and among students (p. 14)</i></p> <p><i>Moreover, UiO has the privilege of being located in the Norwegian capital, with its wealth of cultural, governmental and business resources, yet we find that it lacks the flexibility and interest required to integrate them in its own activities. (p. 15)</i></p> <p><i>UiO needs to develop a broader and deeper understanding of interdisciplinarity, including its societal aspects. The university must simultaneously give strong support to interdisciplinary bottom-up activities</i></p>	

Titaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap iift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
		(both in research and education) and implement top-down measures to facilitate interdisciplinary education and research. (p. 19)		
Studentenes læring i fokus: Oppfølging, tilbakemelding, fornyelse og bedre utnyttelse av bygningsmassen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Studentene ønsker mer oppfølging ✓ Undervisningsressurser oppleves som knappe ✓ Undervisere vet for lite om hva studentene faktisk lærer av ✓ Studentenes egentid brukes ikke optimalt ✓ Studentmassen blir stadig mer mangfoldig ✓ Noen gode eksempler på moderne og fleksibel utnytting av bygninger, men det er for få. ✓ Bygninger og læringsarenaer ikke godt nok tilpasset fremtidens studenter og teknologibruk 	<p>SP2020 sier:</p> <p>Strategi #8: UiO skal tilby landets beste læringssmiliø gjennom klarere forventninger, tettere oppfølging, bruk av varierte læringsformer, læringsfremmende evaluering og god pedagogisk kompetanse.</p> <p>Universitetet i Oslo må søker kvalitet i all sin virksomhet, og styrke en kultur for kontinuerlig kvalitets-forbedring. Universitetets familiører skal etterstree de høyeste kvalitettsstandarder, og selv bidra til å sette dem, og overføre dem til senere generasjoner. En gjennom-gående kvalitetskultur betinger også sterke fokus på hvordan støttefunksjoner og infrastruktur virker i samspill med daglig aktivitet</p> <p>SP2020 sier:</p> <p>Behovet for oppgradering er omfattende, både for å tilfredsstille dagens lover og forskrifter, og for at bygningsmassen skal utgjøre gode rammer for fremragende forskning og et moderne arbeids- og læringsmiljø.</p>	<p>SAB sier:</p> <p>[...] <i>UiO should do more to encourage a sense of class or cohort identity among its students, and provide greater social support and encouragement, particularly in the first year. It should consider conducting end of first year ('exit') interviews with students to learn what works and what doesn't. UiO should also consider developing a policy for part-time students or students who want to study in a life-long-learning perspective.(p. 21)</i></p> <p><i>Individual performance criteria and incentives for teaching, research and learning should be developed for students as well as for faculty members. UiO would benefit from having greater transparency of performance at all levels of the organization. The present tools available to the university leadership to award good performance and to limit or improve underperformance are insufficient. (p. 22)</i></p> <p><i>The SAB would like to see the emphasis fall more squarely on flagship programmes, rather than on flagship institutions (p 12.)</i></p> <p>Når det gjelder forvaltningen av bygningsmassen innenfor eget budsjett, skal Universitetet i Oslos plan for vedlikehold følges opp, og oppgradering av undervisningslokaler og studentarealer vil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk analyse av data og tilbakeføringssløyfer • Differensierte oppfølgingen for å håndtere mangfoldig studentmasse • Stimulere smartere undervisning; fokus på programdesign og vurderingsformer • Forslag som kan organisere/strukturerere hurtige og relevante tilbakemeldinger til studentene (system for?) • Fagdidaktisk fokus på studenters læring – stimulere undervisningsinteressen • Kontakt mellom undervisere/forskere og studenter • Bidra til å strukturere studentenes tid til selvstudium og tydeliggjøre forventninger <p>Styrke introopplegget (inkl. studieteknikk):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordnet exphil/exfac opplegg. • Intro til vitenskapelig tenkemåte. Disk mellom studenter fra flere fag – felles forutsetninger for vitenskap. • Gode skrivekurs (nødvendige ferdigheter) <p>Førsteårsstudenten: Utarbeide årshjul</p>

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
		<p><i>bli prioritert.</i></p> <p>Årsplan 2015-17:</p> <p>Tiltak 5: Læringsmiljø og oppfølging av studentene: Studentene og kandidatene skal møte tydelige forventninger gjennom program- og emne-beskrivelser og gjennom møte med vitenskapelige ansatte i læringsprosessen. De skal bevisstgjøres tidlig og underveis i studieløpet om utdanningens arbeidslivsrelevans for å være godt rustet til overgangen til arbeidslivet. [...] Fakultetene skal ivkersette tiltak for å styrke faglig og sosial integrering fra studiestart og videre inn i studiene. Internasjonale studenter skal inkluderes i studentmiljøet og sikres et godt faglig utbytte og gode opplevelser på UiO.</p> <p>Tiltak 6: Nyskapning i undervisning og læring med miljepål 31.12.2015:</p> <p>Alle studieprogrammer skal vurdere variasjonen i undervisnings- og læringsformer, inkludert bruken av digitale ressurser, og vurdere tiltak. Alle tiltak skal vurderes/evalueres i forhold til effekt.</p> <p><i>UiO skal tilby varierede og studentaktive undervisnings- og læringsformer som møter studentenes forventninger og behov. Digitale ressurser tas i bruk der det fremmer faglige og pedagogiske mål.</i></p>	<p>(må inngå i programplanene) med tiltak som underbygger både integrering i fag- og forskningsmiljø (intern forskningstorg med aktiviteter, case, internasjonale møter etc (2 uker i løpet av året) og akademisk læringsprosesser (skriving, tilbakemeldinger, lesekunekker, samarbeidslæring).</p> <ul style="list-style-type: none"> Innhaldet må tilpassast lokale behov og kva som er på plass frå før, men bør rettast inn mot innføring i studieteknikk og akademisk lesing og skriving, samt integrering i fagmiljø og akademisk kultur. Integrering av internasjonale studentar må vere ein viktig del av dette, også med tanke på utbyte for dei norske studentane (internasjonalisering heime). Læringsmiljø: Tiltak som legger til rette for samarbeids- og delingskultur blandt studentene Program utenom det vanlige (flaggskip, MOOC, næringsrettede studier): En gjennomgang av gode eksempler på hva som har vært gjort og oppnådd. BA eller MA. Samarbeid på tvers av instituttgrenser, mellom fakulteter, med enheter eller seierskaper utenfor UiO, også internasjonalt. <p>Årsplan 2015-17 sier: Tiltak 5: Læringsmiljø med miljepål med</p>	

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
	frist 31.12.2016: Sophus Bugges hus er ferdig rehabilert med oppgradert fysisk læringsmiljø.		Pedagogisk kvalifisert personale som underviser: <ul style="list-style-type: none">• Det bør vere eit krav at alle som underviser – også masterstudentar, stipendiatar og andre mellombels tilsette – har eit minimum av pedagogisk opplæring og tilbod om oppfølging, i regi av FUP eller kvalitetssikra av FUP, X timer per semester. Det bør settast inn friske midlar for å få dette på plass.• Forskningsbasert/forskningsdriven undervisning (if visjonen) må også bety at undervisninga har eit grunnlag i pedagogisk forsking.• Seminar-/gruppeundervisninga er ein viktig arena for integrasjon i studiemiljøet, oppøving av munnlege ferdigheter og læring mellom studentane. På mange studium er seminar-/gruppelærar (ofte masterstudent eller stipendiat) den studenten får mest kontakt med og tilbakemelding frå.• Ikke alle institutt/fakultet stiller krav om pedagogisk kurs for seminar-/gruppelærar i dag. Også mellombels tilsette som underviser kan veie bort pedagogisk kurs. Her bør ein	

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap iift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
			<ul style="list-style-type: none"> • Skape læringsarenaer som legger til rette for fleksibel læring (også utover kjernetid), samarbeid mellom studenter og studentgrupper • Relevant teknologi tilgjengelig flere steder: Rule ut standardiserte opplegg for opptak/podcast overalt på UiO, • Hvert fakultet (videre)utvikler nye fellesrealer for læring, samarbeid og studentaktivitet. 	<ul style="list-style-type: none"> • minimumsbasis vere obligatorisk.
Studieprogram-kvalitet, herunder programledelse, programråd som strategisk arena og tverrfaglighet	<p>✓ Tverrfaglige utdanningstilbud oppleves som særlig vansklig å få til.</p> <p>✓ Studiefeltet er preget av stort sett meget velfungerende studieadministrative rutiner og det blir ofte (over)fokusert på administrative tiltak når det drives studiekvalitetsutviklende arbeid.</p> <p>✓ Vi har lite kunnskap om hvordan programrådene arbeider, men har</p>	<p>SAB sier:</p> <p>SP2020 sier:</p> <p>Ressursene skal fordeles på basis av kvalitet og relevans i aktiviteter og miljøer, og de faglige prioriteringene skal legges til grunn. Forskningsmiljøer og utdanningsmiljøer som utmerker seg med høy kvalitet, skal ha gode betingelser.</p> <p>For utvikling av program-porteføljen og kvalitet i utdanningene skal det utvikles egne programmer for utdanningsledelse.</p> <p>Årsplan 2015-17 sier:</p> <p>Tiltak 2: Tverrfaglighet i forskning og utdanning: Tverrfaglighet i forskning og utdanning er et fortren for et stort breddeuniversitet som UiO, ikke minst i arbeidet for å respondere på globale samfunnsutfordringer. Samarbeid mellom faggrensene er kvalitetsfremmende, også i forhold til andre institusjoner.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tydeliggjøre programmansvaret • Stimulere utvikling tverrfaglige programtilbud • Utdanningsledelse: Strukturer som legger til rette for gode bottom-up prosesser – bedre kobling vitenskapelig ansatte og (sentral) studieadministrasjon – behov for et faglig operativt ledd • Prosjekt for å se nøydere på programrådene som arena for strategisk utviklingsarbeid og utvikling av utdanningskvalitet. 	

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppa ønsker å vurdere
	<p>Observeret at programansvar ikke er tydelig nok og at ledelse og utdanningskvalitetsarbeid et på enhetsnivå ikke bidrar til et nødvendig kollektivt ansvar for undervisningen.</p> <p>31.12.2015: Kartlegge og gjøre kjent vilkår og modeller for tværfakultært samarbeid i forskning og utdanning, samt vurdere insentiver og arenaer for samarbeid på tvers.</p>	<p>[...] Universitetsstyret skal vedta ny plan for å fremme tværfaglig forskning og utdanning innen utgangen av 2014</p> <p>Milepæler: 01.06.2015: Det er igangsat prosesser for å utvikle tværfakultært samarbeid innenfor forskning og utdanning på området livsvitenskap i tråd med livsvitenskapsstrategiens hovedkonsept</p>	<p>SAB sier: <i>Universitetet i Oslo må sette kvalitet i all sin virksomhet og styrke en kultur for kontinuerlig kvalitets-forbedring. Universitetets fagmiljøer skal etterstreebe de høyeste kvalitetssandarder, og selv bidra til å sette dem, og overfore dem til senere generasjoner. En gjennomgående kvalitetskultur betinger også sterke fokus på hvordan støttefunksjoner og infrastruktur virker i samspill med faglig aktivitet.</i></p> <p>Brukten av IKT i læringen skal være fleksibel og fremtidsrettet.</p> <p><i>Årsplan 2015-17 sier:</i></p> <p>Tiltak 1: Utadning med høy kvalitet og relevans</p> <p>Utvikling av UiOs utdanninger på bachelor-, master- og ph.d.-nivå skal skje i tråd med defaglige prioriteringene med vekt på</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hvilke oppgaver kan centraliseres og hvilke oppgaver bør koordineres lokalt? Valg av teknologiske løsninger i en mangfoldig organisasjon Tiltak som legger til rette for deling av undervisningserfaring og gode eksempler <p>Teaching academy: Økt kunnskapsdeling og synliggjøring av et kollektivt utdanningsansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvert fakultet nominerer inntil fem personer som både er fremragende forskere og undervisere, og som har dokumentert interesse for fornyelse i undervisningen. Disse får avsatt 10 prosent av sin undervisningstid til å
God og nødvendig koordinering av arbeidet med utdanningskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> - Behov for sterke UiO-koordinering og systematikk, men slik at det tas høyde for behov for fragil differensiering - For svak delingskultur - Vet for lite om hva som virker 	<p>SAB sier: <i>A modern university must trust individuals and groups to find the best and most creative solutions, and provide them with the opportunity to create excellent projects and programmes. (p. 17)</i></p> <p><i>...when it comes to research management, particularly the initiation and implementation of new projects and programmes, the commitment of individual scholars and individual teams of researchers is crucial and may require a decentralized structure of authority. However, decentralization here does not mean absence of support from the university, but rather the provision of the architecture or platform necessary for the implementation of such researcher-driven initiatives. On the other hand,</i></p>		

Tiltaksområde	Observerte/dokumenterte utfordringer som gir gap ift ønsket ambisjon	Strategi 2020 UiOs plandokumenter	SABs anbefalinger	Tiltak gruppene ønsker å vurdere
		<p><i>kvalitet i forskningsbasert utdanning, relevans for samfunn og arbeidsliv og etterspørsel fra søkerne. UiO skal prioritere arbeidet knyttet til videre kvalitetsutvikling av ph.d.-utdanningen i lys av de felles prinsippene som ble vedtatt av universitetsstyre 6. mai 2014.</i></p>	<p><i>teaching and learning activities – pedagogical initiatives, the development of study programmes and so on – require their own, different structures of decision-making and implementation. Finally, interdisciplinary study programmes, which have to stimulate integration of disciplinary knowledge bases, often require a more strongly centralized governance structure. (p. 18)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • drive "utviklingsarbeid" og oppsøkende virksomhet på tvers av fakultetsgrensene. • Bedre eget datagrunnlag gjennom læringsanalyser og forskningsarbeid knyttet til poengproduksjon og «kandidatdanning» ved UiO • Digitalisering og teknologi som medspiller i utdanningsutvikling (ikke bare som verktøy) 	